

REVUE

pentru

MENTE, INEVIA ȘI LITERATURA.

Nro. 37.

Bucureca 10. Septembrie.

1839.

Обсервації Граматичеші.

Асвора лимбей ромжнеші.

Лимба сѣхъ грайла национал есте нѣнѣмаі органа неапарат аа аѣминзрей на-
цией, дара тот одатѣ се сокотеше кѣ
арепѣла ші сѣфлетѣла ачестѣі трѣнѣхъ поли-
тикѣхъ. Грайла есте нота есенциалѣ, че ка-
рактеризиеше пе нациі, кареле виецѣескѣ ан
атѣта анкѣт виецѣеше ші грайла лор, ші
се стінг одатѣ кѣ стінѣерѣ лѣі, прекѣм
ні доведеше исторія гінтелор, а кѣрора
лімбѣ стінгѣнаѣсе, нѣ се маі аѣлаз ас-
тѣзі антре попареле лѣмеі. Дені а се
ангріжі ѣн попор де кѣлатѣра лимбей саае,
есте а се ангріжі де ексистенція са на-
циалѣ. Де асеміне а девѣрѣрї мис-
каці літераци ромжнлор, дѣпре пілда тѣ-
тѣрор статѣрилор кѣлативіте але Вѣропей,
саѣ андемнат а антрепрінде прелѣкратѣ
лімбей лор, ансѣ ан марша ачестей ан-
трепрінде-рї саѣ рѣтѣчїт, неавѣна ѣн сїн-
тѣр Сїмбол ан прівірѣ формелор, каре ар
фї фостѣ лимба еісерічей.

Діші ан прівірѣ матеріей адекѣ а кѣ-
вїнтелор, ампреціѣрѣрїле політїче аѣ фѣ-

кѣт пе дако-ромжні, а се осебі ан во-
роавѣ, ансѣ ан прівірѣ формелор грай-
лѣі маі вѣртос ан скріере, прекѣм се до-
ведеше дїнкѣрїле еісерічей тїпѣрїте ан
осебіте епохе пїн тѣстреле провинціале да-
чїей, аѣ пѣстрат, ка аа тоате попареле
Вѣропей, ѣнїформїтатѣ грайлашї, легѣна
пе ромжні антре сїне национал.

Ан епоха де фацѣ, кѣна літерациі
нацией се мѣгѣлескѣ кѣ аѣ пѣшїт кѣтева
градекѣтрѣ чївілізацие, ан лок де а кѣѣта-
сѣшї цїе діалектѣла шї формеле ѣенерале,
адоптате де кѣтрѣ тоатѣ нація, шї кѣ
ачаста ѣнїці антре сїне сѣ аѣаїнтезе кѣ-
трѣ скопѣла комѣн аа аѣминзрей, ѣнї дїн
філолоциі Дѣрей ромжнеші мїскаці де прѣ-
делекція провинціалїсѣлашї лор, сѣпт кѣ-
вѣнтѣла реформей сѣхъ а канонїрей грайлашї
дако-роман, ешїрѣ аѣаїнте кѣ регѣленосѣ,
вѣрѣна а оборѣ пе челе антревїте пѣнѣ
акѣма шї черка тоці ромжні сѣ ѣрмезе
провинціалїсѣлашї лор, аціцінда кѣ асемїнѣ
реновациі соаїче о полемїкѣ антре літе-
рациі ромжні атѣт дїн валахїа, кѣт шї
дїн Трансїлванїа шї ѣнгарїа.

Дїн асѣла де не-анѣзлечерї се івїрѣ маі
мѣлте форме граматичеші, маі мѣлт сек-

те літераріе ші дескінзрї, кзшзнзтоаре де анпзрекере нації ромжнеці, карѣ прекзмѣ есте анчензтѣл знѣл, де асемінѣ аре тре-езінцз де о сінгзрз лїмкз націоналз, ка сѣфлетѣл де зн сінгзр органисмѣ, аре тре-езінцз де зніре нѣ де етерогенїтзці.

Молдовенїї четїнд осевїтеле контро-версії атїнгзтоаре де ачесте ноштзці, наѣ воїт а се аместека ан елѣ, жѣдекжндѣлѣ ка пе ніце продзчерї а ле знеї де їмаці-нації ексалтате ші фрзптѣл лор ефїмер, дарз фїїнд кз домнїї реноваторї ан локѣ а делїберѣ маї аджнк асѣпра регзлелор дате де дмаор ші а се амбїнѣ аншїї пре сїне, її маї вжртос се амплзпз, шї прїн дїскзрсзріале тїпзрїте ан жзрналзрї адевзрїнд кз ашѣ саѣ скрїс дїн векїз шї ашѣ треѣѣ сз скрїе тоці, афларз кре-зжмжнт антре тїнерїмѣ ромжнеаскз, пзнз че знїї дїн Молдовенї анчензрз аї їмїта.

Пентрѣ афїл де каѣзе, саѣ сокотїт асе скрїе ачесте обсервації.

Антзїлѣ темейз ан пѣтерѣ кзрзїа пре-тїнд домнїї реноваторї їгемонїа лїтералз антре ромжнї шї а се фаче Тосканезїї сѣѣ Растїлїенїї дачїї, есте: кз ашѣ с'ар скрїе шї ан кзрціале есерїечїї, шї ка сз доведѣекз л'аѣ антродѣс кѣ адевзрат ан тестаментѣл ноѣ, тїпзрїтѣ де соцетатѣ бївалїкз ан Смірна сѣп корекціа дморсале.

Ал доїле кз ромжнїї ан чѣ маї маре парте ар фї пззїнд ан борѣз шї ан скрїс формеле пропѣсе де дмор, шї спре а аде-керї зн асемінѣ зїс, кжте манзскрїпте лї се трїмісерз дїн Молдова сѣѣ де пе дїзре спре а се тїпзрї аколо, нѣ прѣцетарз а лї антїпзрї марка провїнциалїсмаѣ дмор-сале кѣ-а-арзтат ш. ч.

Дїн формелѣ карактїерїстїче але лїме-канонїсїте де домнїа лор челе де кзпзт-нїе сжнт:

1. Ан локѣл верѣлѣтї ажзтзторїз (а) сз се антрекзїнѣзе провїнциалѣл (а) а арзтат, ел а ардїкат, ел а абзтѣл ан лок делгаѣ арзтат, ел аѣ рзїкат, аѣ абзтѣт.

2. Тоате верѣрїле ла а трїа персонї ан мѣлѣратїкѣ сз се термінѣзе ан кон-соанз, а. е. її калк, цїн, антїнда, аѣл.

3. Інфїнїтїбеле де а трїа конжзгацї сз нѣ се термінѣзе ан (е) дарз ан (а) а а дескрї, ан лок, а дескрїе сѣѣ скрїе, каре сїр таѣ дїла scribere-scribere, — scriere:

4. Ценїтївѣл шї датївѣл ла нѣмїе фїмеєцїї сз се термінѣзз ан (ї) їар н ан (її) ва нїчї мѣкар ан (її) кѣжнїтѣ пентрѣ че? мїе'мї есте некѣногкѣт а. е. а касї ан лок а касїї, а мѣмї ан лок мѣмїї, грації а. л. граціїї, мжнїї ан лок мжнїїї шї алтїле.

Знде л'а нопції тзчере

Ва а віецї кжнта плзчере

Разеле зїлї дѣчеле амор.

5. Номїнатївѣл плзрал артїкѣлат сз нѣ се термінѣзе ан (її) че ан (ї) п. к. Оаменїї а. л. оаменїї, лзпї а. л. лзпїї таѣрї а. л. таѣрїї а. е.

Кѣм аѣ мерс зршї ла о взтѣл.

Шї кжте мѣре її аѣ жзртфїт.

Дзкѣїторї се ангрозїрз

вїстѣ се аѣсе пзн ла палат.

6. Челе маї мѣлте нѣмїе фемїнїне, каре аѣпре регзлѣ пзнз акѣма се термінѣл аѣ

паврал ан (ε) авжна ан сингларіѣ (α)
 сз се термінезе ан (i) прекѣм мѣмт ан
 лок де мѣме, перині а. л. перине, регѣлі
 а. л. регѣле ші алтеле.

7. Сз се зикз пз а. л. пе, пзсте а.
 л. песте сѣѣ престе, дз а. л. де, дзн-
 трѣ а. л. динтре, п' зета а. л. пе іста
 п'ала а. л. пе чела, пз дінафарз а. л. пе
 сѣѣ а. ε. ні апзрзпре дінафарз, дз фокѣ,
 дз дорере а. л. не апзрз де фокѣ де дѣрере.

8. Нѣміле маї вѣртос вербале, каре се
 термінз ан торіѣ ші пентрѣ (ρ), чи есте
 о семівокалз сѣѣ консонантз ліквідз,
 ромѣніі прекѣм фак ші Французії, черѣн-
 лѣсе ші де еѣфоніе, ле пронѣнціе ан (іѣ)
 а. ε. фзкзторіѣ, лѣкрзторіѣ, жѣдекзто-
 ріѣ, мѣнтѣиторіѣ, мзраріѣ, мораріѣ, де
 акѣм сз се термінезе ан консонанз п. к.
 фзкзтор, лѣкрзтор, жѣдекзтор, мзрар, ш. а.

Спре адеверіѣ челор зісе іатз ѣн е-
 циплѣ.

Privigitoarea shîi Magarul.

Ненорочіта прівігітоаре

Кѣнта 'н пздѣре а еї дѣрере

Ші тоатз фіреа да аскѣлатаре

Тот анпрежѣрѣї ера тѣчере.

Аці ан локѣм ар дескри поате

Ачеле тонѣрї не імітате

Гласѣла ачела маздітор

Че к' о 'нторесѣрѣ, лінз, ѣшоарз,

Треплат се ѣркз ші се кобоарз.

Плн де сімціре, плн де Амор

Вѣ вѣ спѣѣс нѣмаї кз діспзрціѣ,

Ші сѣвеніѣрѣ плнз де жале,

Кѣ недрептѣтѣ, нелеціѣрѣ,

Вра сѣжетѣла кѣнтзрі сале.

ѣн мзгар маре ч' о аскѣлатасе
 Ші ка ѣн аспрѣ жѣдекзтор,
 Канѣла пѣлоцісе саѣ рѣдікате,
 Кѣте о ѣрке 'н сімн де фавор,
 Вші 'наінте сѣї деа повацз
 Ші к' о нероадз анкрѣдінцаре
 Ам фост, аї зісе, ачі де фацз,
 Дар зіѣ нѣмі плаче, а та кѣнтаре.
 Кѣ тоате ачестѣ ам нздеждї бѣнн
 Де нѣ аці паре лѣкрѣ прѣгрѣѣ
 Да ніше регѣлі ате сѣпѣне
 Лѣжна де пїлдз кѣнтікѣла мѣѣ.
 Аѣнчї анчепе кѣ бѣкѣрїе,
 ѣн кѣнтік жалнік ші нечопліт,
 Анкѣт де аспра лѣї армоніе.
 Тоатз пздѣрѣ саѣ ангрозіт,
 Прівігітоарѣ ѣзрз сѣіалз
 Зісз: поваца ε анзѣдар;
 Кѣчї, д'аш ѣрмао, нѣ ε 'ндоіалз
 Кѣ еѣ ан локѣці н'аш фі мзгар.

1. Асѣпра пропозиціеї антзїа сз рѣ-
 спѣндає кз а антреѣї пе (а) ал Мѣнтѣ-
 нілор сѣѣ (о) ал Молдовенілор зікѣна а
 фзкѣт сѣѣ о фзкѣт, а. л. де аѣ фзкѣт,
 есте ѣн провінціалісміѣ, ші дѣпрѣ асемінѣ
 прінціпїі ар треѣї тоате цінѣтѣрїле сѣѣ
 жїѣдецеле сзшї факз кѣте ѣн модел де
 форме ші де граматіче, ші нар фі дім
 лімба ромѣнтѣскз декѣт о конфѣзіе бабі-
 лонікз. Ка сз скѣпѣм де асемінѣ рѣдз-
 тзчїрї, дѣпрѣ анселе канѣане але ачелор
 філолоці, карїі пронѣндѣле ан скрїс сін-
 гѣрї нѣ ле ѣрѣтѣзѣ, треѣѣ сз авїм де
 модел 1-ле ан прівіѣрѣ формелор вѣрціає
 вїсерічещї, ші ал 2-ле де крїтеріе ан прї-

бірѣ провѣнціѣ ші а ортографіѣ кѣвн-
тиор пе мѣма лімбѣі ноастрѣ латіна, жѣ-
дѣкжнѣ, каріі провинціалі аѣ кѣ ѣна аѣ
кѣ алта се апропіе маі мѣлт де ориѣне.

Дін асеміне темеіѣ ѣѣ зік кѣ (аѣ) есте
маі арепт зіс дѣкжт (а) сѣѣ (о) пентрѣ
кѣ верѣла ажѣтѣторіѣ, а аѣѣ, віне дѣла
латінѣла *habet* ші (аѣ) а трія персоанѣ
аѣ нѣмѣрѣла сінѣларіѣ аѣнтреѣзінѣат аѣ
комѣнѣре, а. ѣ. аѣ фѣкѣѣт віне дѣла
habet, чі де провинціаліі Італіѣі се зічѣ
avet апоі (ѣ) мѣтат аѣ (и) *avet* де
аічѣ тѣкжнѣдѣсе консоана (т) аѣ рѣмаѣ (аи)
дін карѣ аѣ ѣрмѣ ѣнеде дін провинцііле
ромжнѣці аѣ фѣкѣѣт пе (а) ші алтеле пѣ
пе (о), аѣсѣ вісеріка аѣ скриптели салѣ
л'аѣ пѣстрат дін векімѣ ші тоці скриѣто-
ріі ромжнѣі л'аѣ аѣнтреѣзінѣат пѣнѣ аѣтѣзі,
кжнѣ філолоѣціі бѣкѣреѣені аѣ харѣла со-
лічісмѣлаѣі лор провинціал, вор ал арѣнка
ші аші рекомѣнда пе а аѣ локѣла лѣі аѣ.

Кѣвжнѣтѣла аѣ пѣтерѣ кѣрѣіа чѣр дѣор.
аѣнтреѣзінѣарѣ лѣі (а) есте ка сѣ се поа-
тѣ осѣбі персоана а трія ачѣстѣі ажѣтѣ-
торіѣ аѣ нѣмѣрѣла сінѣларіѣ де чѣл пѣл-
рал; обіѣкѣціі ла карѣ дѣор рѣмжнѣ некон-
сѣкѣвѣнѣці, пентрѣ кѣ аѣшіі зік ѣѣ ам лѣ-
крат ші ноі ам лѣкрат, ѣл аѣѣ, ші іі
аѣѣ, ѣѣ мерѣ ші іі мерѣ, ѣѣ зік, ші іі
зік, ѣѣ сімѣт, ші іі сімѣт, неѣфѣкжнѣ врео
осѣбіре формалѣ аѣнтре сінѣлар ші пѣл-
рал, ші де есте неаѣпѣратѣ неѣое а се
пѣте осѣбі ажѣтѣторіѣла ачѣста аѣ а трія
персоанѣ пѣлралѣ де чѣ сінѣларѣ нѣмаі
прін діѣферіѣрѣ форміі, аѣтѣнѣчѣ фѣр' аѣтрі-
ка пе (аѣ) аѣ сінѣларіѣ пот аѣѣ дѣор
аѣ пѣлрал пе (ор) ал бѣнѣзѣенілор, каріі
зікѣ, ѣл аѣ фѣкѣѣтѣ ші іі ор фѣкѣѣтѣ, де
ла *habuerunt*.

2. Апоі чѣіа чѣ ковжршѣіѣ, рѣсѣнѣ-

зінѣдѣсе ла а доѣла пропозіціѣ, дѣор аѣ
протіѣа формѣлер чѣ аѣ тоате провинціа
лісѣеле ромжнѣціі, сѣтрікѣ фіналѣла верѣ
рілор де аѣнтѣіа конжѣгаціѣ аѣ пѣлрал
ла а трія персоанѣ, термінѣнѣла аѣ кон-
соанѣ а. ѣ. іі калк, кжнѣт, лѣѣд, порт.

Фіороса рѣчѣлѣз чѣ 'нѣсѣл' аѣта вѣдѣре.
вѣчнѣкѣла аѣнтѣнерік аічѣ домнітор
ші гроѣаѣа тѣ чѣре.

Арѣт ѣмѣріле морці, чѣ п'аѣнтре оасѣ зѣор

Кжнѣ ѣле трѣѣѣ сѣ се термінѣзе а
(ѣ) а. ѣ. аратѣ, сѣорѣз, кжнѣтѣ, лѣѣдѣ
поартѣ фіінѣ кѣ се аѣнформѣ дѣла верѣ
ріле латіне, *cantant*, *calcant*, *laudant*
portant, тѣкжнѣдѣсе консоанѣтеле пѣ) ші
(а) провѣнцінѣдѣсе сѣѣртѣ (ѣ).

(ѣа ѣрма.)

Seara înaintea Nun- czii sau mizslok adevărat a fi în căsătorie norokosi.

Ноі вом фі ѣнѣла кѣ алѣла фѣарте но-
рокоші зісѣ кѣ коніѣа аѣзіѣа кѣтрѣ
мѣтѣша са аѣ сѣра наінте де нѣнтѣ
окіі ѣі фѣлѣѣраѣ, ші обѣрѣеле ѣі ѣраѣ а-
прінсе де бѣкѣріѣ. Кжнѣ о логоднікѣ зічѣ
ноі, ѣшор есте а гѣчі пре чіне прічѣпе дѣнѣсѣ.

Ѣѣ де ачѣста нѣ мѣ аѣдоіѣск іѣбіта
м'ѣ аѣзіо! рѣсѣнѣсе мѣтѣша, гріжіці нѣ-
маі ка се рѣмжнѣці аѣ тоатѣ віаѣа воа-
стрѣ норокоші.

Ох! ші чіне ар пѣтѣ, а се аѣдоі де-
спре ачѣста, ѣѣ мѣ кѣносѣ пе мінѣ, ші
дѣкѣ нѣ сжнѣт аѣкѣ дѣстѣла де бѣнѣз, іѣ-
бірѣ м'ѣ кѣтрѣ дѣнѣсѣла мѣ ѣа фѣче сѣ фіѣ

ші маї бѣнз, ші пзнз ної не вом ібѣи
м оааатз, нз вом пѣтѣ фї ненорокоші.
ібѣрѣ ноастрз нз ва анѣзтрѣні нічї
одатз.

Ах! сѣспнз мзтѣша тѣ ворѣщї ка
фѣтїцз де 19 анї ананїта нѣнцїї ан
іеція змпластелор пофте, ан а віеції фрѣ-
моасе нздеждї, шї ащептзрї, ібѣтз фїіка
мѣ гнандѣще ла міне, шї ініма анѣзтрѣ-
нѣще дѣпз че моаре фрѣмзкарѣ сентї-
мінтелор, шї зкоарз амзурѣ тнзрѣце-
лор, шї атѣнчѣа вїн аша зїле ан віаца
ноастрз, ан каре не антрѣвзм аншіне,
оаре сжнтѣм ної кѣ адѣвзрат врѣднїчї де
ібѣрѣ. Дѣпз че не дѣвзм кѣ зн лѣкрѣ,
фїе ачѣла маї рар, маї фрѣмос, шї дрѣ-
гвѣтос ѣа се фаче де тоате зїлеае. Шї
нѣмаї дѣпз че віонїмѣ фрѣмѣцелор ноа-
стре віефзѣщїе, дѣкз не ібѣім знѣла пре
аатѣла, нѣмаї атѣнчѣа зїк ібѣїта мѣ
дѣїзо! шї нѣ маї наїнѣе по атемѣерѣ де-
спре вѣрѣатѣла сѣз зїче, кз єсте врѣд-
нїк де ібѣїре; атѣнчѣа нѣмаї поате зїче
вѣрѣатѣла деспре мѣїерѣ са, кз анфлорѣще
ан негрѣкзтоарѣ фрѣмѣцїцз, іарз ананї-
тѣ нѣнцїї сжнт аша ворѣе шї фрѣгзѣд-
їнцѣ нѣмаї де рѣс врѣднїче.

Вз те прїчѣп мзтѣшз дѣта врѣї сз
зїчї, кѣм кз нѣмаї ампрѣмѣтатѣа віртѣ-
те не ва да ан зїлеае чѣле маї тѣрзїї
прѣцѣла чѣл адѣвзрат. Анѣз нѣ є ачѣла,
акѣї о се фїѣ? — кзчї де міне нѣ пот нї-
мік зїче, дѣкжт о пофтз кѣвіоасе — нѣ
є ачѣла чѣл маї харнїк, шї маї нобїа ан-
трѣ тоцї тнзрїї чѣтзцїї ноастре? Аѣ нѣ
анфлорѣще ан вѣстїмѣ лѣї тоатз вогз-
цїа, карѣ дѣче ла фѣрїчїре?

О! Копїло респнѣс мзтѣша, єз ацї
аѣз дрѣпт, віртѣтѣ анфлорѣще ан тїне

ка шї ан ілѣсѣла тѣз, єз ацї снѣн ача-
ста фрѣрз лннгѣшіре, анѣз ібѣїта мѣ не-
поатз! ачѣста нѣмаї анфлорѣе, шї анкѣ
нѣ саѣ копт сѣпт ардерѣ соарѣлѣї, шї
ан стронїї плоїлор. Нічї о флорѣ ан-
шалз маї мѣлат ащептарѣ ноастрз де-
кжт ачѣста, кзчї ної нічї одатз пѣтем
щї ан че пзжжнт ашї антѣрѣще іа рѣ-
дзчїнеае саае, фїїнд кз чїне поате кѣ-
ноаще аскѣнѣла інімеї омѣлѣї?

Аї мзтѣше! Дт аам пѣнї о фрїкз ла
їнімз.

Кѣ атѣта маї віне ібѣїта мѣ, вѣзї
аша чѣва сѣбаш лобѣще ан сѣтра наїнтѣ
кѣнѣнїеї, тѣ щї віне кѣм те ібѣїск єз,
шї пѣнтрѣ ачѣл врѣѣ сѣцїї шї снѣн че
кѣщѣт. Тѣ віне щї кз єз анкѣ нѣ сжнт
вѣтрѣннз, кзчї кѣ 34 де анї анкѣ мз
пот зїта віоане ан дѣме, ам шї вѣрѣат
харнїк, бѣн, шї сжнт норокоасз, пѣнтрѣ
ачѣл ам шї іаѣ дрѣптѣла а ворѣї аша кѣ
тїне, шї ацї фаче кѣнѣскѣтз о таїнз, карѣ
тѣ поате кз анкѣ нѣ о кѣнощї, фїїнд
кз тнзрїї деспре ачѣстѣ нѣ ворѣїск кѣ
фѣтїцѣле фрѣмоасе, шї тотѣш єсте ача-
ста таїнз лѣкрѣла чѣл де кзпѣтенїе ан
тоатз кзсзторїа, дїн іа нѣмаї сїнгѣрз
вѣчнїка ібѣїре, шї нестрѣмѣтатѣла норѣк
се наще шї крѣще. —

Дѣїза прїнсе пе мзтѣшаса де мжнз,
шї сзрѣтѣндѣо грзї: ібѣїта, шї сѣжнпа
мѣ мзтѣшз. Дѣта щї тоате, дѣтаае ацї
крѣа тоате. Дѣта врѣї сз зїчї кѣм кз
щїторѣла норѣк, шї вѣчнїка ібѣїре нѣ віне
дїн норї, нічї дїн трѣкзтоарѣле дѣшзртѣ-
чїнї, чї нѣмаї дїн віртѣтѣ інімілор, карѣ
ної знѣла аатѣла адѣчїм; ачѣаста нѣ ва
анѣзтрѣнї нічї одатз.

Ші ачаста антрѡадевр се антѡмплаз іх-
вѣта мѣ, ачаста вѣртѣте поате антѡтрѡні,
ші кѣ вѣтрѡнѣцеле трѡнѡвѣ се поате
фае ші ѡрѡтѣ, ка ші трѡфѡіа трѡнѣскѣ.

Аі че зичі мѡтѡшѡкѣ спѡнем дѣта о
вѣртѣте, карѣ кѣ аніі сѣ се факѣ ѡрѡтѣ?

Дѣкѣ ачаста се фае ѡрѡтѣ ноі нѣ
о маі нѣмѡм вѣртѣте, аша ка ші фата
фрѡмоасѣ, нѣ о маі нѣмѡм фрѡмоасѣ, дѣ-
кѣ кѣ вѣрѣме се фае баевѣ.

Біне мѡтѡшѣ, антѣ вѣртѣтѣ нѣ есте
чева пѣмѡнтеск, чі череск!

Ѣ де кѣм се антѡмплаз. —

Кѣм поате ініма бакѡдѣ, ші мѡро-
етѡвѣ сѣ се факѣ ѡрѡтѣ?

Кѡнд се мѡтѣ кѣ вѣрѣме ан молічїе.

Ші кѣрѡжѡл вѣрѣвтеск?

Се мѡтѣ ан капріц крѡд.

Ші Істѡцімѣ?

Ан дїнгѡшїре.

Ші нобіла трѡфїе?

Ан ѡрѡта фѡдѡліе.

Ба мѡтѡшѡкѣ дѡмѣта мѣ фаеі сѣ мѣ
мѡнїї, аша нѣ поате Фїіторѡл мѣѡ вѣр-
бат деценера. О вѣртѣте арѣ дѡнѣѡл ші
ачѣѡ ал пѣзѣше де тоатѣ рѣтѣчїрѣ, есте
антрѡнѣѡл ѡн адѡнк сентїмент, о не-
етѡрїтѣ сїмѡїре пентрѡ тот че є ан-
налт, бѣн, ші фрѡмос. Ші ачаста
фраѡетѣ сїмпатїе пентрѡ тот че є нобіла
трѡїеѣе ан мїне, ка ші ан дѡнѣѡл, есте
кїзѡшѡл нооз антѣскѡт пентрѡ а ноастрѣ
фѣрїчїре.

Ші ачаста сентїмент дѣкѣ ба антѡ-
трѡні кѣ бої, се ба мѡтѣ ан ѡрѡта де

лок мѡнїе, ші ачаста есте непѣчїїторѡ,
деѡвол а кѣсѣторїеї. О сїмѡїре нобіла
есте ан бої кѣ адѣвѣрат, антѣ фѣрѣѣѣѣ
дѡмнѣзѣѣ, ка ачаста граѡїе се нѣ се фа-
кѣ о баевѣ сѡфѣзїтоаре. Кѣношї тѣ пе ко-
коана мѣзрїоала?

Карѣ маїнаїнте де ѡн ан сѡѡ десѡр-
ѡїт де вѣрѣбат?

Токма ачѣѡ. Вѣл ѡїї воїѡ повѣстї, кѣѡ
сѡѡ антѡмплат десѡрѡїрѣ ачѣѡ, преѡѡ
дїн антѡшї гѣра єї оам дѣзїт. Ачаста ан
тѡмпларе преѡѡт есте комїкѣ, пре атѡтѣ
есте ші антѡѡѡѡтоаре, ші ѡїї воїѡ адѡ-
чео алѣа ан лок де ексѣмплаз.

Дѡїза дѡвѣк анѡкѣ се дѡдѣѣ, ші мѣ-
тѡшѡса повѣстї преѡѡм ѡрѡѣзѣ:

(Ба ѡрма.)

Рѣспѡнѣсѡл ѡнеї дѡмѣл дѡ чѣлѣѡ че
сѡѡ зїс ан Нр. 54. сѡѡ тїтѡѡѡ
„Кѡнд ашї фї єѡ мѡїере.“

Кѡнд аш фї єѡ вѣрѣбат!

1) Кѡнд аш фї єѡ вѣрѣбат! аш іѡлї,
шѡаш фї іѡїт, кѣчї іѡїреѡ є поѣзіа вї-
ѡїї, дѡрѣ єѡ аш іѡї кѣ кап, іѡїреѡ мѣѡ
ар трѣѡї сѣ нѡвїеѣе дѡѡ шї інімѣ, іѡр
нѣ се аморѡеаскѣ сїмѡїрї сѡѡ сѣ преѡфї-
гѡреѣз дїнгѡшїрї, обїектѡл мѣѡ ар фї дѡвѣ
кѣ преѡдѣре, кѣ карѣ апої нѣ нѣмаї ашї
жѡра, чї ашї шї пѣзї кредїнѡѣ вѣшнїкѣ;
кѣ ачѣѡл ан лїнїѣе, шї тѣчѣре аш кѣѡѡ
о фѣрїчїре, де карѣ ѡѡлѡзіа ар трѣѡї сѣ
се фѣрїаскѣ; — тезѡѡрѡл (комѡѡрѣ) мѣѡ

САР ОДИХНІ АНТР'ІН АНТ'ІНЕРЕК АКОПЕРІТ
ДІ ТАІНІ.

2) КЖНД АШ ФІ ЄЅ ВЪРБАТ! БЪКЪРОС
АШ ЖЪКА ОРІ ЧЕ РОЛЪ, НЪМАІ РОЛА АНШЪ-
АВТОРІЪЛАЅІ Seladon НЪ; — ОРІ ЧЕ АШ А-
МЪЦІ НЪМАІ ЪН АМОР, ЧЕ НЪ'А СІАМТЪ, НЪ;
ПЕ О СЪРМАНЪ МЪІЕРЕ КЪ ВІКЛЕШЪГ А О СЕ-
ДЪЧЕ (АНШЪЛА). (?) ЧЕ МАІ ТРІЪМФ! ВЪ
НЪ АШ ЧЕРКА А ПЪНЕ АН МІШКАРЕ НІЧІ О
ПАТІМЪ, КАРЕ Н'АР ФІ АН СТАТ ДЕ А РЕ-
ЧІПРОКА АН МІНЕ МІШКАРЕА; Є ЦІЪТ КЪ МЪ-
ІЕРЕА НЪМАІ ОДАТЪ ІЪВЕЦЕ, БА НЪМАІ ОДАТЪ
ПОАТЕ АДЪВЪРАТ ІЪБІ, ДЕЧІ А АЦІЦА О ПАРЪ
КАРЕ ПЕ ІА КА ПЕ О МАТЕРІЕ ФРАУЕАЪ ШІ
ЗЕІЧІТЪ, ПЪНЪ ЛА МОАРТЕ О АРДЕ, ІАР ПЕ
МІНЕ КА ПЕ ЪН ЦЕЖАРІЪ ЪМЕА ШІ ТАРЕ АН
ЖЪРТФЪ 'ШІ НЪ МЪ ПОАТЕ ПРІФАЧЕ, АД НЪ
АР ФІ ВІЦІЪ (ГРЕШАЛЪ)?

3) КЖНД АШ ФІ ЄЅ ВЪРБАТ! Н'АШІ ЛЪА
ПАРТЕ ДІН АДЪНЪРІ АН КАРЕ МЪІЕРІЛЕ Н'АЪ
АНТРАДЪ, КЪЧІ НЪ МЪ ПОТЪ АНВІНЪЕ АН
МІНЕ ПЕНТРЪ ЧЕ НЪ? АТЪТА ЦІЪ, КЪ ЧІНЕ
МЖНЪЗ ДЕ МІК СМОКІНЕ, НІЧІ ОДАТЪ АН
ВІАЦЪ ПОТЪ АВЕА ПАТІМЪ АЕЪПРА ЛОР, ШІ
ЧІНЕ СЕ АНВАЦЕ ДЕ МІК КЪ ОТРАВЪ ЛА БЪ-
ТРЖНЕЦЕ О БЕА ФЪРЪ СТРІКАРЕ; — ШІ ДЕ
ОАРЪ ЧЕ МЪІЕРІА ДІН ГРЕЪТЪЦІАЛЕ БЪРБАТЪ-
ЛЪІ АРЕ ПАРТЕ, ПЕНТРЪ ЧЕ НЪ ШІ ДІН ПЕ-
ТРЕКЪЦІАЛЕ ЛЪІ?

4) КЖНД АШ ФІ ЄЅ ВЪРБАТ!
ААР БЪРБАТ КОПТ ЛА МІНТЕ, ПРЕПЪ-
ЦІН КРЕЗЕМЖНТІ АШІ ДА ЧЕЛОРА ЧЕ ЗІК
КЪ МЪІЕРІЛЕ НЪ'С КРЕДІМЪОАСЕ; ЄЅ ЦЖНЪ МІН-
ТЕ ЧЕ'МІ СПЪНЕА ОДАТЪ О БЪТРЖНЪ, КЪМЪЗ
СЕ АФЛЪ БАБЕ КАРЕ СЖНТ АН СТАРЕ АЛЕГА
РЪРА ЛЪПЪЛАЅІ СЪ НЪ МЖНЧЕ ІАРНА ОІЛЕ,
СЪЗ КАПРЕЛЕ ЧЕ СЕ ПОАРТЪ ПРІН ПЪДЪРІ

ДЪПЪ ВЪ СЪ ФЪРЪ ДЕ ПЪКЪРАРІЪ; — О МЪ-
ІЕРЕ ЧЕ ПОАРТЪ АН ІНІМА СА ЪН ДІАМАНТ,
О МЪІЕРЕ КАРЕ ВЪА АНЪМІ КЪ МЪ АЛЕЦЕ
ДІНТРЕ ЧЕААААААЦІ АНКІНЪТОРІ АІ СЪІ, ШІ
Є ГАТА КЪ МІНЕ ДЕ 'НПРЕЪНЪ А МЕРЦЕ ПЕ
МАРЕ, ОРІ ЪКАТ, АСЕ ВЕСЕЛІ ОРІ АНТРІСТА
Ш. А. ЄЅ НЪ ІАШІ ЦІ АНТР'АЛТ КІП РЕС-
ПЛЕГІ ДЕКЖТ ПРІН О СЪЖНТЪ ЛЕГЪТЪРЪ ЧЕ
НЪМАІ САВІА МОРЦІІ О АР ПЪТЕА ТЪІА.

5) КЖНД АШ ФІ ЄЅ ВЪРБАТ Н'АШ МЖН'
КА МЪЛАТ, АНЪЗ ЛА ОРІ ЧЕ МАЪЗ АШ ФІ ПОФ-
ТІТ БЪКАТЕЛЕ АЕАШІ ЛЪЪДА.

6) КЖНД АШ ФІ ЄЅ ВЪРБАТ МАШ СТЪЗ-
АЪІ А АНТРЕЧЕ ПЕ ААЦІІ АН ФАНЪА МЕЪ,
АЪПЪ НЪМЕ, АЪПЪ РАНГ (БОІЕРІЕ) ШІ АЪПЪ
МОДЪРЪ А ТЪІІ БІНЕ МАШ ЛЪПТА КЪ ТОАТЪ
ІНІМА.

7) КЖНД АШІ ФІ ЄЅ ВЪРБАТ! МАШІ АН-
СЪРА МЪКАР НЪМАІ КА СЕ АМ ШІ ЄЅ БАТРЪ,
АН КЖТ ПЕНТРЪ АЛЕС НАШІ КЪЪТА АТЪТА БАНІ,
КЖТ МІНТЕ, НЪ ФРЪМЪЕЦЪ, КАРЕ Є ТЪКЪ-
ТОАРЕ, ЧІ КЪНОАЩЕРЕ ДЕ СІНЕ, АНЪЗ ФІІНА
КЪ АЧІ ФОАРТЕ МЪЦІІ БЪРБАЦІІ АША ДЕ КЪМ-
ПЛІТ СЕ АНШАЛЪ ДІН ПРІЧІНЪ КЪ НЪ КАЪ-
ТЪ АЪПЪ ІДЕАЛЪ ЛОР, АНКЖТ СЖНТ СІАЦІІ
С'АЪ А ДЪЧЕ О ВІАЦЪ НЪКЪЖІТЪ, НЕРЕГЪЛАТЪ
ШІ ТЪЖНДАВЪ; С'АЪ КЪЪІНД АН ЪН РАМ А
ДЕСНЕДЕЖДІІ, АШІ О КЪРМА АНАІНТЕ ДЕ ВРЕ-
МЕ, — СОКОТЕСК КЪ НЪ ЛЕ БА ФІ КЪ СКЪ-
ДЕРЕ А ПРІМІ ЪН СЪАТ ДЕЛА О МЪІЕРЕ АН
ТРЕАБА АЧАСТА: ЄЅ ЗІК КЪ БЪРБАЦІІ КЖНД СЕ
АНСОАРЪ СЕ НЪ ЪІТЕ АШІ ЛЪА КЪ АЖНШІ О
ОГЛІНДЪ, ПРІН 'КАРЕ АЛЪТЪРЖНДАЪШІ КІПЪА
ЛОР КЪ КІПЪА ФРЪМОАСЕІ ЧЕ ВОЕСК А О
ЛЪА, ДЕЛІ СЕ БА ВЕДЕА ПОТРІВІТ АНТРЪ ТОА-
ТЕ КЪ АЛОР БІНЕ, СЕ ФІЕ; ІАР ДЕ АНПОТРІ-
ВЪ НЪ.

8) ВАНД АШІ ФІ ЄЎ БЗРЕАТ! Н8 'МІ
 САР ВЕДЕА Н8 КАЛЕ АМЗ АМЕСТЕКА АН СОР-
 ЦІЛЕ НОРОКЪЛЪІ ЧЕЛЕА СПЪЛБЕРАТЕ ШІ НЕ-
 КРЕДІНЧОАСЕ КАРЕ Н8 АЦЪНТЕАЗЪ ВРЕОДАТЪ
 СПРЕ О АНБОУЦІРЕ СТАТОРНІКЪ, ЧІ К8 КЪТ
 СЕ ВЪД МАЇ ТАРЕ А ПЪРТІНІ, К8 А ТЪТА МАЇ
 КЪМПАІТ ДЪРАПЪНЪ, БА НІМІКМІЧЕСК АН-
 ТР'О КЛІНІТЪ СТЪЗДАНІА, ШІ ОСТЕНЕАЛА ЧЕА
 КРЪНТЪ А БЪНІЛОР ШІ СТЪЗБЪНІЛОР; АДЕКЪ
 Н8 МАШІ АНСОЦІ ЛА ЖОКЪРІ ПЕНТРЪ ІН-
 ТЕРЕС.

Extract

din

HUMORISTUL ZAHPIR.

(Капет.)

ЪН АЛТ АНЦЕЛЕПТ ТАЛЕС АРЕ ДОДО
 ПРОВЕРЕІРІ: „Nosce te ipsum; ші Om-
 nia mea mecum porto,“ АДЕКЪ „КЪНОА-
 ЩЕТЕ НЕ ТІНЕ АНСЪЦІ; — ШІ АЛТЪ: ТОАТЕ
 АЛЕ МЕЛЕ К8 МІНЕ ЛЕ ПОРТ;“ ДАКЪ ПОАРТЪ
 ОМЪА ТОАТЕ АЛЕ САЛЕ К8 СІНЕ, АТЪНЧІ ЛЕ-
 СНЕ СЪ ПОАТЕ КЪНОАЩЕ НЕ СІНЕ АНСЪШІ,
 КЪЧІ АТЪНЧІ ПОАРТЪ К8 СІНЕ ШІ АЛ СЕЪ
 ТОН ВГО АДЕКЪ НЕ АЛ СЕЪ ВЪ, ДАР ДЕ
 МЪЛАТЕ ОРІ ВЪ НОСТРЪ Є ПРЕА-АНПЪРЦІТ,
 О ПАРТЕ ДІН ЄЪ Є АКАСЕ ЛА БАНК (Фаро),
 АЛТЪ ПАРТЕ ДІН ВЪ ЄСТЕ ЛА КАСА ПЪСТЪРЪ-
 РІІ; ШІ ІАРЪЦІІ АЛТЪ ПАРТЕ ДІН ВЪ ДЪПЪ
 ТРЕІ ЛЪНІ ДЕЛА ДА ТО СЪВА ПЪТІ; КЪМ
 ПОАТЕ ДАР СЪ ФІЕ ВЪ НОСТРЪ К8 НОІ? ШІ
 ПРІН ЪРМАРЕ КЪМ ПЪТЕМ СЪ НЕ КЪНОЩЕМ
 ПРЕ НОІ АНШІНЕ, ДЪПЪ МІНТЕА ЛЪІ ТАЛЕС?

АНЕВЦАТЪА КЛЕОВЪА ЗІЧЕ: „ПРЕ МА-
 РЕ Н8 ЗІДІ КЪ Є АНШЪЛЪТОАРЕ,
 ПРЕ ПЪМЖНТ Н8, КЪЧІ Є НЕКРЕДІН-
 ЧОС, — АН ЧЕРІЪ ЗІДЕЩЕ., МІЕ АНСЪ
 МІ СЪ ПАРЕ КЪ НЕ КЛЕОВЪА ЛАР РІДЕ ІАКЪ
 ТОЦІ ЗІДАРІІ НОЩРІІ, КЪЧІ АЗІ ТОЦІ ОАМЕНІ
 ЗІДЕСК ПРЕ ПЪМЖНТ, ШІ ФОАРТЕ К8 КАЛЕ,
 ПЕНТРЪ КЪ ЛЪКЪІТОРІІ ПРЕ ПЪМЖНТ СЪ АН-
 МЪЛЪЦЪК ДІН ЗІ АН ЗІ ІАР АН ЧЕРІЪ МЪ
 ДОЕСК: ШІ КЪНД АІ ЧЕРКА МЪ ТЕМЪ КЪ МА
 МЪЛАТЕ КВАРТИРЕ ГОЛЕ АІ АФЛА АКОЛО; АПОІ
 АНТР'АЛТ КІП: ОМЪА МАЇ БЪКЪРОС ЗІДЕЩЕ
 ПРЕ ПЪМЖНТ КЪЧІ АЧІ АВЪНД ЛОК, НЪМА
 ДЕКЪТ КАПЪТЪ БАНІ АНПЪРЪМЪТ, ДАР ЧЕ-
 РІЪА Н8 ДЪ АНПЪРЪМЪТ, ЄА ДЕРЪЩЕЩЕ,
 ШІ ЧЕ Є ААТОР ПЪЗТЕЩЕ АНТОКМА; АША
 ДАР Є МАЇ БІНЕ А ЗІДІ ПРЕ ПЪМЖНТ; АПОІ
 ДЕ КЪМВА АН ЧЕРІЪ САР ХЪЛЪІ НАМІСТІІАС
 НОАСТРЕ, АТЪНЧІ АМ ФІ КЪ ТОТЪА ПЪРЪПЪ-
 ДІЦІ, ІАР ПРЕ ПЪМЖНТ ВЕДЕМ КЪ БЪМЪ
 ЗІДІРІ, ДЪПЪ ЧЕ СЪ ХЪЛЪЕ СЕ ФАК МАЇ
 БЪНЕ, ШІ МАЇ ФЪРЪМОАСЕ БА ЪНІІ ОАМЕНІ
 Н8 САР АНТІМПАА ВРЕО СТРІМЪЗТАТЕ А
 ОТИХІЛОР, ДОАРЪ АНВЕЧІ Н8 Ш'АР РЕНОІ
 КЪСІАЕ.

АНД. М.—Н.

Anekdotă.

О ГАЗЕТЪ ПЪНЕ ЪРМЪЗТОАРЕА ПРОБЛЕМЪ
 МЪЛАТЕ ПЛАСЕ ДЕ МЪГАРІ СЕ АФЛЪ АН ЛЪМЕ,
 ЪНІІ СЕ НАСК МЪГАРІІ, АЛЦІІ СЕ ФАК НЕ АЛ-
 ЦІІ АІ ФАК МЪГАРІ, АНЪМ АН КАРЕ ПЛАСЕ
 ДІН АЧЕСТЕА АЪ А АНТРА АЧЕІА ОАМЕНІ КАРІІ
 КРІТІЗАЪЕ ГАЗЕТЕЛЕ ФЪРЪ СЕ ЛЕ ЧІТЕАСЪ.

А.—В.